

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 12Csp/41/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1319204804
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Sládečková
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2021:1319204804.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Vierou Sládečkovou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtina 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35831154, zast.: JUDr. Ján Šoltés, so sídlom Mýtina 48, Bratislava - mestská časť Rača, IČO: 37927795, proti žalovanej: P. E., nar. X.X.XXXX, bytom S. XXXX/X, B., zast.: JUDr. Ladislav Riedl, advokát, so sídlom Slovenská 46, Prešov, IČO: 50490044, o zaplatenie 3 059,40 EUR s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Súd priznáva žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1/ Žalobca sa žalobou doručenu súdu prvej inštancie domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 3059,4 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 30.01.2017 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania.

2/ Žalobu odôvodnil tým, že žalobca a žalovaný uzatvorili spolu dňa 28.08.2013 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX / XXXXXXXXXXXX (ev. číslo zmluvy/ príd. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku vo výške 4800 EUR („Schválená výška pôžičky“). Podľa zmluvy o pôžičke mal Žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 160,03 EUR a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 9 601,8 EUR. Do dnešného dňa uhradil Žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy sumu 5 761,08 Eur. Podľa ust. §53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, „ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.“ Podľa § 565 Občianskeho zákonníka uvádza: „Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.“ Vzhľadom na to, že Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, Žalobca v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia, listom z dňa 26.11.2016 - Predžalobná upomienka, vyzval Žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol Žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne Žalobca Žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, Žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Žalobca využil oprávnenie v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a dňa 19.01.2017 úver zosplatiť, o čom bol Žalovaný informovaný listom z dňa 24.01.2017- „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplateniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou

omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premlčacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa Žalovaný dostal do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne Žalobcovi vzniklo v zmysle §53 ods.9 Obč.Z oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplatneniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel Žalobca počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. K uvedenému poukazujeme na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici Sp. zn.: 16Co/33/2018 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne Sp. zn.: 17Co/447/2016. Do dnešného dňa Žalovaný dlžné splátky neuhradil. Právo žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje článok 12.4 zmluvných podmienok. Celkový dlh Žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 3059,4 Eur. Žalobca si týmto zároveň uplatňuje zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznamení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde je obvyklá doba na doručenie najviac 5 dní. V zmysle článku 15.2 zmluvných podmienok sa zásielka považuje za doručенú piatym dňom od podania na poštovú prepravu. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 313,82 EUR, si Žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Ku dňu podania žalobného návrhu mal Žalovaný uhradiť sumu 8820,48 EUR, /označené v Prehľade splátok a úhrad ako stĺpec „Splátka“/. Uvedenú sumu (ďalej ako „istina“) tvorí: súčet predpísaných splátok do zosplatnenia dlhu („suma splátok“) a suma po zosplatnení: Počet splátok Výška splátky Suma splátok (počet*výška) Suma po zosplatnení Spolu Istina (EUR) Ku dňu podania žalobného návrhu Žalovaný uhradil sumu 5761,08 EUR, ktoré sú riadnymi splátkami poskytnutého finančného plnenia. Uvedená suma je v Prehľade splátok a úhrad evidovaná v stĺpci „Úhrada“. Súčasťou pohľadávky Žalobcu a sú aj náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky, ktoré si Žalobca v tomto konaní uplatňuje vo výške 0 EUR, / označené na konci výpisu ako stĺpec „MP3“/. V zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka sú príslušenstvom pohľadávky aj náklady spojené s jej uplatnením t.j. v predmetnej veci sú týmito nákladmi náklady spojené s vymáhaním pohľadávky. Na základe vyššie uvedeného, celkovú výšku dlžnej sumy Žalovaného ku dňu podania návrhu tvorí: Istina + Náklady na vymáhanie - Prijaté úhrady = Žalovaná suma 8820,48 EUR + 0 EUR - 5761,08 EUR = 3059,4 EUR. Zostatok pohľadávky evidovaný v Prehľade splátok a úhrad /stĺpec „Zostatok“/ zahŕňa aj zmluvnú pokutu vo výške 313,82 EUR /stĺpec „Pokuta“/, ktorú si Žalobca v tomto konaní neuplatňuje : zostatok - pokuta = Žalovaná suma 3373,22 EUR - 313,82 EUR = 3059,4 EUR.

3/ Súd prvej inštancie vo veci vydal platobný rozkaz č. k. 12Csp 41/2019 zo dňa 08.10.2019, ktorým žalobe vyhovel.

4/ Právny zástupca žalovanej podal odpor proti vyššie cit. platobnému rozkazu. Úver je ex lege považovaný za bezúročný a bez poplatkov keďže úverová zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm.

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť

j) celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov

a takýto dôsledok predpokladá § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. (ďalej len „ZoSÚ“) v písm.

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y)

Je mi známa rozhodovacia prax ohľadne povinnosti veriteľa, uviesť v zmluve o spotrebiteľskom úvere rozpis jednotlivých splátok. Ale poukazujem na 2. výrok rozsudku C-42/15 z 9.11.2016, podľa ktorého nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. V zmluve nie je identifikovaný ani deň splatnosti splátky v mesiaci, ani deň splatnosti prvej splátky. Celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok (§ 2 písm. g/ ZoSÚ). Celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom (§ 2 písm. h/ ZoSÚ). Celkovú čiastku, ktorú musí dlžník zaplatiť stanovil veriteľ na sumu 8 982,- €, ale súčin mesačnej splátky 160,03 € a celkového počtu splátok 60, predstavuje sumu 9 601,80 €. Ročná úroková sadzba je v Zmluve uvedená vo výške 32 %. Priemerné úrokové miery z nových obchodov - spotrebiteľských úverov, prezentované NBS, boli v auguste 2013 so splatnosťou od 1 do

5 rokov - 11,55 % p.a. Je zrejmé, že úroková sadzba uvedená Zmluve dosahuje trojnásobok priemeru na trhu, čo nezodpovedá zákonnom vyžadovanému prístupu dodávateľa k spotrebiteľovi s odbornou starostlivosťou a konaniu v súlade s dobrými mravmi. Aj z tohto dôvodu, je úverová zmluva minimálne v časti požadovaného úroku neplatná. Žalobca priložil k žalobe Zmluvu o poskytnutí pôžičky, ktorá bola medzi stranami uzavretá 28.8.2013, aj splátkový kalendár. Z tohto vyplýva, že poskytnutá bola suma vo výške 4 500,- € a výška zaplatených splátok bola 5 761,08 €. Teda žalobca prijal sumu 1 261,08 € bez právneho dôvodu. Obratom by som si vydanie tohto bezdôvodného obohatenia nárokovala, avšak nárok je už premlčaný. Žalobu žiadal zamietnuť.

5/ V zmysle výzvy tun. súdu zo dňa 24.06.2019 žalobca sa k odporu žalovanej vyjadril tak, že je toho názoru, že celková suma pôžičky je v zmluve uvedená správne, nakoľko poistenie nie je obligatórnu súčasťou úveru, ale je fakultatívnym nákladom, ktorý je uplatňovaný na základe požiadavky žalovaného. Výpočet hodnoty RPMN sa vzťahuje na poskytnutý úver, pričom poistenie nie je úverom. Uvedená skutočnosť je na zmluve vyjadrená slovami, že poistenie nie je povinné. Celková suma pôžičky je tak vyjadrená s poukazom na základné a obligatórne parametre zmluvy. Ako vyplýva z kalkulačky na výpočet RPMN, poistenie ani nie je obsiahnuté ako možnosť dodatočného nákladu. Žalovaný bol zo strany žalobcu riadne oboznámený so základnými parametrami zmluvy, a teda musel vedieť akú výšku a pri akom počte mesačných splátok je povinný poskytnutú pôžičku splácať. Vo vzťahu k existencii náležitosti podľa §9 ods. písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch žalobca poukazuje na výrok rozsudku Súdneho dvora EÚ (tretia komora) zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15, kde sa uvádza: „Zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky povinné náležitosti musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči. Nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok.“ V tejto súvislosti poukazujeme na tú skutočnosť, že termín konečnej splatnosti je priamo uvedený v uzatvorenej zmluve pričom v spojení so zmluvnými podmienkami, s ktorými sa žalovaný oboznámil sú tieto hodnoty vyjadrené. Zároveň uvádzame, že splátky sú splatné v zmysle čl. V. Zmluvy do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci a v zmysle čl. 6 bod 6.2 Zmluvných podmienok je prvá splátka splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy, pokiaľ nie je dohodnuté inak. Uzatvorená zmluva v spojení so zmluvnými podmienkami tak preukazuje, že termín konečnej splatnosti so splácaním po dobu 60 mesiacov pripadal na dátum 20.04.2021. Žalobca uvádza, že uzatvorená zmluva aj s poukazom na výrok rozsudku Súdneho dvora EÚ (tretia komora) zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15 obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti. Žalobca vo vzťahu k náležitosti rozpisu splátok odkazuje na aktuálne uznesenie NS SR z 22.02.2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017, kde je jednoznačne konštatované, že zmluva nemusí obsahovať rozpis splátok na istinu, úroky a poplatky. Vo vzťahu k preukázaniu náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. odkazujeme okresný súd aj na výrok rozsudku Súdneho dvora EÚ (tretia komora) zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15, kde sa uvádza, že Zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Uvedené je možné doplniť aj o súčasnú právnu úpravu v zák. č. 129/2010 Z. z., z ktorého vyplýva, že je postačujúce, ak rozpis jednotlivých položiek každej splátky sa uvádza v amortizačnej tabuľke, ktorá nie je automaticky súčasťou každej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a povinnosť ju vydať má veriteľ na základe žiadosti dlžníka/ spotrebiteľa. Zároveň je vhodné poukázať aj na ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR ako najvyššej súdnej inštancie v sústave všeobecných súdov, a to predovšetkým uznesenie NS SR z 17.04.2018 sp. zn. 3Cdo/56/2018 alebo uznesenie NS SR z 23.04.2018 sp. zn. 4Cdo/211/2017, kde súd poskytol dostatočné odôvodnenie uvedenej náležitosti spotrebiteľského úveru aj s poukazom na Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES. Na základe uvedených skutočností žalobca zotrváva na podanej žalobe v celom rozsahu a navrhuje, aby súd rozhodol v zmysle žalobného petitu.

6/ Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa právny zástupca žalobcu nedostavil, súhlasil s prejednaním a rozhodnutím veci v jeho neprítomnosti. Právny zástupca žalovanej sa dostavil riadne a včas. Súd preto rozhodol vo veci postupom podľa § 180 CSP.

7/ Súd vykonal dokazovanie prednesom právneho zástupcu žalovanej, listinami tvoriacimi obsah celého súdneho spisu a vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový stav.

8/ Spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. (právny predchodca pôvodného žalobcu) a žalovaný uzatvorili dňa 28.08.2013 zmluvu o pôžičke (ďalej aj ako „zmluva“), predmetom ktorej bolo poskytnutie

pôžičky vo výške 4800 EUR. Pohľadávka mala byť zaplatená v 60 mesačných splátkach po 149,70 EUR. Celková suma pôžičky predstavovala 8 982 EUR, ročná úroková sadzbou 32 %; RPMN 32 %; celkovými nákladmi spotrebiteľa 4 182 EUR, termínom konečnej splatnosti 8/2018, a s uvedením priemernej hodnoty RPMN 20,83 %.

9/ Právny predchodca žalobcu predžalobnou upomienkou datovanou dňa 26.11.2016 vyzval žalovaného k úhrade nedoplatku na splátkach v celkovej výške 480,09 EUR s upozornením, že ak do 05.01.2017 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 9/2016, veriteľ bude oprávnený úver zosplatiť. Upomienka bola žalovanej doručená dňa 08.12.2016.

10/ Podaním zo dňa 24.01.2017 žalobca vyhlásil okamžitú splatnosť úveru.

11/ Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaná zaplatila veriteľovi celkom sumu 5 761,08 EUR.

12/ Právny zástupca žalovanej pred súdom poukázal na procesné pravidlo, že pokiaľ žalobca nevyužije prostriedky procesného útoku, považuje sa nepopreté tvrdenie za nesporné. Pričom žalovaná v odpore namietala prekročenie výšky úrokovej sadzby poskytnutého úveru a to o trojnásobok jeho priemeru na trhu, teda pri porovnateľných úveroch a v rozhodnom čase, čo žalobca výslovne nepoprel. Z rozhodovacej praxe NS SR je síce úrok deliteľný od istiny poskytnutého úveru, ale samotný úrok už deliteľný nie je. A v tom prípade je potrebné rozhodnúť o jeho neplatnosti, ako celku. Žalobca bol preto tiež povinný zakomponovať do zmluvy výšku, počet a termíny splátok úrokov a poplatkov. Trvá na tom, čo uviedol v odpore, že táto povinnosť podľa rozhodnutia Súdneho dvora vo veci C42/2015 nie je uplatniteľná, ak nie je splnená podmienka, že tieto termíny si vie dlžník zistiť bez ťažkostí a s istotou. Je preukázané, že ani termín prvej splátky, ani poslednej, ani termín splatnosti v danom mesiaci nebol v zmluve určený a dlžník nie je povinný si tieto údaje dohľadávať z obchodných podmienok, čo už predstavuje pre neho ťažkosť. Zároveň uviedol, že v čl. V. cit. zmluvy sa nič o splatnosti neuvádza, hoc to žalobca tvrdí.

13/ Sporným v konaní nebolo, že žalovaná zo zmluvy o pôžičke zo dňa 28.08.2013 zaplatila veriteľovi (právnemu predchodcovi žalobcu) celkom sumu 5 761,08 EUR, čo mal súd za preukázané aj z Prehľadu splátok a úhrad. Sporným bol vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu nárok žalobcu uplatnený v tomto konaní v žalovanej výške 3 059,40 € spolu s príslušenstvom zo zmluvy o poskytnutí pôžičky zo dňa 28.08.2013.

14/ Súd na základe takto zisteného skutkového stavu vec právne posúdil nasledovne a aplikoval ustanovenia nasledovných právnych predpisov v znení účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou.

15/ Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len "OZ") spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

16/ Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

17/ Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

18/ Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19/ Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

20/ Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21/ Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

22/ Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

23/ Podľa § 54 ods. 2 OZ v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

24/ Podľa § 54 ods. 3 OZ v pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

25/ Podľa § 524 ods. 1 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

26/ Podľa § 524 ods. 2 OZ s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

27/ Podľa § 563 OZ ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

28/ Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

29/ Podľa § 566 ods. 2 OZ pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

30/ Podľa § 121 ods. 3 OZ príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

31/ Podľa § 517 ods. 1 OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

32/ Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

33/ Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len "nariadenie č. 87/1995 Z.z.") výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

34/ Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon č. 129/2010 Z.z.") spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

35/ Podľa § 1 ods. 8 zákona č. 129/2010 Z.z. ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov. 5).

36/ Podľa § 2 zákona č. 129/2010 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, 5a)
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- c) iným veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá v rámci svojho podnikania ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré spĺňajú aspoň jednu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. c), f) a l), pričom tieto úvery alebo pôžičky nespĺňajú žiadnu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. a), b), d), e), g) až k) a m) až r); za iného veriteľa sa nepovažuje banka, pobočka zahraničnej banky a finančná inštitúcia podľa osobitného predpisu, 6) ktorá má povolenie na činnosť udelené Národnou bankou Slovenska,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,
- e) povoleným prečerpaním forma spotrebiteľského úveru, ktorý umožňuje spotrebiteľovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho platobného účtu, ktorý má vedený u veriteľa,
- f) prekročením automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania,
- g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,
- h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,
- i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19,
- j) úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru,
- k) fixnou úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru jedna úroková sadzba spotrebiteľského úveru dohodnutá medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o spotrebiteľskom úvere na celú dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo viac úrokových sadzieb spotrebiteľského úveru dohodnutých medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o spotrebiteľskom úvere na čiastkové obdobia s výhradným použitím fixného konkrétneho percenta; ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie sú stanovené všetky úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, úroková sadzba spotrebiteľského úveru sa považuje za fixnú iba na tie čiastkové obdobia, na ktoré sú úrokové sadzby spotrebiteľského úveru určené výhradne použitím fixného konkrétneho percenta dohodnutého pri uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- l) celkovou výškou spotrebiteľského úveru maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) trvanlivým médiom každý prostriedok, ktorý umožňuje uloženie informácií spôsobom prístupným na používanie v budúcnosti na časové obdobie zodpovedajúce účelom informácií a ktorý umožňuje verné reprodukovanie uložených informácií.

37/ Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

38/ Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

39/ Podľa § 21 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. veriteľ je povinný predkladať Ministerstvu financií Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo") a Národnej banke Slovenska údaje o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch.

40/ Podľa § 21 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. ministerstvo alebo ním určená osoba zverejňuje na webovom sídle ministerstva informácie z údajov podľa odseku 1. Národná banka Slovenska na svojom webovom sídle zabezpečí komunikačné prepojenie umožňujúce sprístupnenie informácií zverejnených podľa predchádzajúcej vety.

41/ Podľa § 21 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z. za správnosť údajov podľa odseku 1 zodpovedá veriteľ.

42/ Na základe vykonaného dokazovania a za použitia citovaných zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná.

43/ Súd mal v konaní za preukázané, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ, ktorého predmetom činnosti bolo aj poskytovanie úverov z vlastných peňažných zdrojov nebankovým spôsobom a žalovaná, ako spotrebiteľ uzatvorili dňa 28.08.2013 zmluvu o pôžičke (ďalej aj ako „zmluva“), predmetom ktorej bolo poskytnutie pôžičky vo výške 4 800 EUR. Pohľadávka mala byť zaplatená v 60 mesačných splátkach po 149,70 EUR. Celková suma pôžičky predstavovala 8982 EUR, ročná úroková sadzbou 32 %; RPMN 32 %; celkovými nákladmi spotrebiteľa 4182 EUR, termínom konečnej splatnosti 8/2018, a s uvedením priemernej hodnoty RPMN 20,83 %.

44/ Súd v zhode s právnym zástupcom žalovanej konštatuje, že v zmluve je nesprávne dohodnutá výška úrokov, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi v neprospech spotrebiteľa, nakoľko podľa údajov Národnej banky Slovenska bola priemerná úroková miera obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci august 2013 pri úveroch od 1-5 rokov na úrovni 11,55 % ročne. Dohodnutá výška úrokov 32 % ročne uvedená v zmluve podstatne (takmer trojnásobne) prekračuje priemernú úrokovú mieru obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci august 2013. Porovnaním dohody o úrokoch s obvykle požadovanými úrokmi na finančnom trhu v obdobných prípadoch vyplýva, že takto dojednaný úrok nie je akceptovateľný a je v rozpore s dobrými mravmi. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s dobrými mravmi, t. j. pravidlami morálneho charakteru, ktoré sú všeobecne platné a uznávané v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je pravdou, že nebankový subjekt pri poskytovaní úverov podstupuje vyššiu mieru rizika, čo sa odráža aj vo výške úroku, avšak dohodnutá výška úrokov musí byť stále súladná s požiadavkou dobrých mravov a nesmie vykazovať znaky nepoctivého až úžerného úroku. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 11,55 % ročne). V tejto súvislosti súd ustálil, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ (Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014). Na základe uvedeného je teda zrejmé, že dohodnutá úroková sadzba vo výške 32 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi a preto je zmluva v tejto časti v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatná.

45/ Pri súčasnom poskytnutí úveru s úrokom odporujúcim dobrým mravom, nebolo by nemožno žalobcovi priznať okrem istiny iný nárok z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

46/ V predmetnom spore si žalobca uplatňoval istinu vo výške 3 059, 40 EUR. Keďže súd úver posúdil ako bezúročný a bez poplatkov, súd žalobu zamietol, nakoľko žalobca požiadal žalovanej sumu 4 800

EUR, pričom žalovaná z nej doteraz uhradila sumu vyššiu, ako je požičaná istina a to sumu 5761,08 EUR, za uplatnenia citovaných zákonných ustanovení zamietol.

47/ Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

48/ Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

49/ V rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodne súd aj bez návrhu o nároku na náhradu trov konania (§ 262 ods. 1 CSP). O tomto nároku súd rozhodol podľa § 255 CSP podľa ktorého, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

50/ Súd prvej inštancie rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa miery úspechu strán sporu vo veci. Preto súd priznal žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % tak, ako je uvedené vo výroku č. II. tohto rozsudku.

51/ O samotnej výške tejto náhrady trov konania rozhodne súd podľa ustanovenia § 262 ods. 2 CSP, podľa ktorého o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bratislava III., v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že: a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.